

Seat No	
------------	--

B.A.-I Semester-I Examination
History (Optional) Paper-I
Rise of the Maratha Power (1600-1707): DSCHIS01101
Subject Code: 240701

Time: Three Hours

Total Marks: 80

Instructions:

- 1. All Questions are Compulsory.**
- 2. All Questions carry equal marks.**
- 3. Figures to the right indicate full marks**

Q.1 A) Choose the Correct alternatives from the following.

10

- 1 Shahistekhan stayed atin Pune
A) Pune Mahal B) Rajmahal C) Lalamahal D) Shishemahal
- 2 After the raid of Chh. Shivaji Maharaja on Shahistekhan, he was transferred onSubha.
Bengol B) Karnataka C) Burhanpur D) Orisa
- 3 At the time of coronation in the Ashta Pradhan Mandalwas the Chief Pradhan.
A) Annaji Dutto B) Maropant Pingale C) Ramchandra Pant D) Dattaji Trimbak
- 4 Shivaji Maharaja conquered the important fort ofduring the Karnataka expedition
A) Panhalgad B) Vishalgad C) Jinji D) Sindhudurg
- 5 The stamp of 'Shri Sakhi Rajdnijayati' belongs to
A) Rani Saibai B) Rani Yesubai C) Rani Sakwarbai D) Maharani Tarabai
- 6hatched a conspiracy to prevent Sambhaji from Succeeding to the Maratha Gadi.
A) Chh. Rajaram B) Prataprao C) Yesubai D) Soyarabai
- 7 Maharani Tarabai was the daughter of
A) Dhanaji Jadhav B) Vitthoji Chavan C) Hambirrao Mohite D) Prataprao Gujar
- 8 Malaojiraje built the lake at -----.
A) Tuljapur B) Kolhapur C) Shikhar Shinganapur D) Pune
- 9was the main place of Jahgir of Chhatrapati Shahajiraje in Karnataka.
A) Mysore B) Mangalore C) Bijapur D) Bangalore
- 10 Shivaji Maharaj killed Afzalkhan on.....
A) 10 Oct. 1659 B) 10 Nov. 1659 C) 10 Oct. 1660 D) 10 Nov. 1660

Q.1 B) Write answer in one sentence.

10

- 1 Who was appointed Yashwantrao More's steward?
- 2 Who was the Shivaji's lawyer during the Afzal Khan meet ?

- 3 Who was the chief of Chakan fort during the invasion of Shahistakhan
- 4 According to Purandar treaty, how many forts Chh. Shivaji Maharaja gave to Mugal Badshah?
- 5 Who said that 'A Maratha king(Padshah) has become Chhatrapati, this thing is not common.
- 6 Which pilgrimage place did Shivaji Maharaj visit during expedition of Karnataka?
- 7 Which ghat was built on the river of Krishna at the time Karnataka expedition?
- 8 Who wrote the book of 'Budhbhushanm'?
- 9 Who wrote the book ' Rajaramcharitam'?
- 10 Whom Chhatrapati Rajaram Maharaja gave the title of 'Hukumatpanha'?

Q.2. Write short Notes (Four out of Six) .

20

- 1 Theory of Conflagration
- 2 Netaji Palkar
- 3 Fort Raigad
- 4 Gagabhatta
- 5 Maharani Yesubai
- 6 Dhanaji Jadhav

Q.3. Write short Answers (Two out of Four) .

20

- 1 State the causes of conquering Javali
- 2 Write information about Mirza-Raja-Jaysinh
- 3 Explain the causes of second coronation
- 4 Write information about Satara siege in 1700

Q.4. Answer the following question on broad. (One out of two).

20

- 1 Write detailed information about defeat of Afjalkhan
 - 2 Give information about Chh. Shivaji Maharaja's Karnataka Expedition
-

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. A) खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१०

- 1 शाहिस्तेखान पुण्यात येथे वास्तव्यास होता.
अ) पुणे महाल ब) राजमहाल क) लालमहाल ड) शिशेमहाल
- 2 छ. शिवाजी महाराजांच्या शाहिस्तेखानावरील छाप्प्यानंतर त्याची बदली या सुभ्यावर करण्यात आली.
अ) बंगाल ब) कर्नाटक क) बुर्हाणपूर ड) ओरिसा
- 3 राज्याभिषेकाच्यावेळी अष्टप्रधान मंडळात..... हे मुख्य प्रधान होते.
अ) आण्णाजी दत्तो ब) मोरोपंत पिंगळे क) रामचंद्रपंत ड) दत्ताजी त्रिंबक
- 4 कर्नाटक मोहिमेवेळी हा सर्वात महत्वपूर्ण किल्ला शिवाजी महाराजांनी जिंकला.
अ) पन्हाळगड ब) विशाळगड क) जिंजी ड) सिंधुदुर्ग
- 5 'श्री सखी राजीजयती' हा शिक्का यांचा होय.
अ) राणी सईबाई ब) राणी येसूबाई क) राणी सकवारबाई ड) महाराणी ताराबाई
- 6 संभाजी महाराजांना गादी मिळू नये यासाठी ने कारस्थान केले.
अ) छ. राजाराम ब) प्रतापराव क) येसूबाई ड) सोयराबाई
- 7 महाराणी ताराबाई या यांची मुलगी होय.
अ) धनाजी जाधव ब) विठोजी चव्हाण क) हंबीरराव मोहिते ड) प्रतापराव गुजर
- 8 मालोजी राजे यांनी ----- याठिकाणी तलाव बांधला.
अ) तुळजापूर ब) कोल्हापूर क) शिखर शिंगणापूर ड) पुणे
- 9 कर्नाटकामध्ये हे छत्रपती शहाजीराजे यांच्या जहागिरीचे मुख्य ठिकाण होते.
अ) म्हैसूर ब) मंगलोर क) विजापूर ड) बंगलोर
- 10 शिवाजी महाराजांनी रोजी अफजलखानाचा वध केला.
अ) १० ऑक्टो. १६५९ ब) १० नोव्हें. १६५९ क) १० ऑक्टो. १६६० ड) १० नोव्हें. १६६०

Q.1 B) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

10

- 1 यशवंतराव मोरेचा कारभारी म्हणून कोणाची नेमणूक करण्यात आली?
- 2 अफजलखान भेटीच्यावेळी शिवाजी महाराजांचे वकील कोण होते?
- 3 शाहिस्तेखान स्वारीच्यावेळी चाकणच्या किल्ल्याचा किल्लेदार कोण होता?
- 4 पुरंदर तहानुसार महाराजांना किती किल्ले बादशहाच्या स्वाधीन केले ?
- 5 'मन्हाटा पादशाह एवढा छत्रपती झाला ही गोष्ट काही सामान्य झाली नाही' असे कोणी म्हटले?
- 6 कर्नाटक स्वरीवेळी शिवाजी महाराजांनी कोणत्या तीर्थक्षेत्रास भेट दिली?
- 7 कर्नाटक मोहिमेवेळी महाराजांनी कृष्णा नदीवर कोणता घाट बांधून घेतला?
- 8 'बुधभूषण' हा ग्रंथ कोणी लिहिला?

- 9 'राजाराम चरितम' हा ग्रंथ कोणी लिहिला?
- 10 छत्रपती राजाराम महाराजांनी 'हुकुमतपन्हा' हा किताब कोणास दिला?

Q.2. टीपा लिहा. (सहा पैकी कोणतेही चार).

२०

- 1 वणव्याचा सिद्धांत
- 2 नेताजी पालकर
- 3 किल्ले रायगड
- 4 गागाभट्ट
- 5 महाराणी येसूबाई
- 6 धनाजी जाधव

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही दोन).

२०

- 1 जावळी जिंकून घेण्याची कारणे सांगा.
- 2 मिर्झाराजे जयसिंगची माहिती लिहा.
- 3 दुसऱ्या राज्याभिषेकाची कारणे स्पष्ट करा.
- 4 सन १७०० सालच्या सातारच्या वेढ्याविषयी माहिती लिहा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

२०

- 1 अफजलखान वधाबद्दल सविस्तर माहिती लिहा.
- 2 छ. शिवाजी महाराजांच्या कर्नाटक मोहिमेची माहिती द्या.

Model Answer Paper

B.A.-I Semester-I Examination
History (Optional) Paper-I
Rise of the Maratha Power (1600-1707): DSCHIS01101
Subject Code: 240701

Time: Three Hours

Total Marks: 80

Q.1.A) खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१०

- 1 शाहिस्तेखान पुण्यात येथे वास्तव्यास होता.
अ) पुणे महाल ब) राजमहाल क) लालमहाल ड) शिशेमहाल
Option 3
- 2 छ. शिवाजी महाराजांच्या शाहिस्तेखानावरील छाप्यानंतर त्याची बदली या सुभ्यावर करण्यात आली.
अ) बंगाल ब) कर्नाटक क) बुरहणपूर ड) ओरिसा
Option 1
- 3 राज्याभिषेकाच्यावेळी अष्टप्रधान मंडळात..... हे मुख्य प्रधान होते.
अ) आण्णाजी दत्तो ब) मोरोपंत पिंगळे क) रामचंद्रपंत ड) दत्ताजी त्रिंबक
Option 2
- 4 कर्नाटक मोहिमेवेळी हा सर्वात महत्वपूर्ण किल्ला शिवाजी महाराजांनी जिंकला.
अ) पन्हाळगड ब) विशाळगड क) जिंजी ड) सिंधुदुर्ग
Option 3
- 5 'श्री सखी राजीजयती' हा शिक्का यांचा होय.
अ) राणी सईबाई ब) राणी येसूबाई क) राणी सकवारबाई ड) महाराणी ताराबाई
Option 2
- 6 संभाजी महाराजांना गादी मिळू नये यासाठी ने कारस्थान केले.
अ) छ.राजाराम ब) प्रतापराव क) येसूबाई ड) सोयराबाई
Option 4
- 7 महाराणी ताराबाई या यांची मुलगी होय.
अ) धनाजी जाधव ब) विठोजी चव्हाण क) हंबीरराव मोहिते ड) प्रतापराव गुजर
Option 3
- 8 मालोजी राजे यांनी याठिकाणी तलाव बांधला.
अ) तुळजापूर ब) कोल्हापूर क) शिखर शिंगणापूर ड) पुणे
Option 3
- 9 कर्नाटकामध्ये हे छत्रपती शहाजीराजे यांच्या जहागिरीचे मुख्य ठिकाण होते.
अ) म्हैसूर ब) मंगलोर क) विजापूर ड) बंगलोर
Option 4
- 10 शिवाजी महाराजांनी रोजी अफजलखानाचा वध केला.
अ) १० ऑक्टो. १६५९ ब) १० नोव्हें. १६५९ क) १० ऑक्टो. १६६० ड) १० नोव्हें. १६६०
Option 2

Q.1 B) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

10

1 यशवंतराव मोरेचा कारभारी म्हणून कोणाची नेमणूक करण्यात आली?

Ans:

हणमंतराव मोरे

2 अफजलखान भेटीच्यावेळी शिवाजी महाराजांचे वकील कोण होते?

Ans:

पंताजी गोपीनाथ

3 शाहिस्तेखान स्वारीच्यावेळी चाकणच्या किल्ल्याचा किल्लेदार कोण होता?

Ans:

फिरंगोजी नरसाळा

4 पुरंदर तहानुसार महाराजांना किती किल्ले बादशहाच्या स्वाधीन केले ?

Ans:

२३ किल्ले

5 'मन्हाटा पादशाह एवढा छत्रपती झाला ही गोष्ट काही सामान्य झाली नाही' असे कोणी म्हटले?

Ans:

कृष्णाजी अनंत सभासद

6 कर्नाटक स्वरीवेळी शिवाजी महाराजांनी कोणत्या तीर्थक्षेत्रास भेट दिली?

Ans:

श्रीशैल मल्लिकार्जुन

7 कर्नाटक मोहिमेवेळी महाराजांनी कृष्णा नदीवर कोणता घाट बांधून घेतला?

Ans:

श्री गणेश घाट

8 'बुधभूषण' हा ग्रंथ कोणी लिहिला?

Ans:

छत्रपती संभाजी महाराज

9 'राजाराम चरितम' हा ग्रंथ कोणी लिहिला?

Ans:

केशव पंडित

10 छत्रपती राजाराम महाराजांनी 'हुकुमतपन्हा' हा किताब कोणास दिला?

Ans:

रामचंद्रपंत अमात्य

Q.2.टीपा लिहा. (सहा पैकी कोणतेही चार).

२०

1 वणव्याचा सिद्धांत

Ans:

मराठी सत्तेच्या उद्यासंदर्भात -ग्रँड डफने मांडलेला सिद्धांत - अचानक पणे मराठी सत्ता उदयास आली- मात्र मराठी सत्तेचा उदय-न्या.म. गो.रानडे यांनी तो खोडून काढला- मराठी सत्तेची निर्मिती अचानकपणे नसून कित्येक शतकांची परिणीती होती

2 नेताजी पालकर

Ans:

3 किल्ले रायगड

Ans:

मराठ्यांची दुसरी राजधानी- शिवाजी महाराजांचा राज्याभिषेक- युरोपियन पूर्वकडील जिब्राल्टर म्हणून उल्लेख- महाराजांचे निधन याच किल्ल्यावर- अनेक महत्त्वपूर्ण गोष्टींचा साक्षीदार

4 गागाभट्ट

Ans:

मुळचे महाराष्ट्रातील-पुढे उत्तरेत स्थलांतर- विद्वान म्हणून ख्याती-महाराजांच्या पहिल्या राज्याभिषेकाचे पौराहित्य

5 महाराणी येसूबाई

Ans:

6 धनाजी जाधव

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही दोन) .

२०

1 जावळी जिंकून घेण्याची कारणे सांगा.

Ans:

2 मिर्झारजे जयसिंगची माहिती लिहा.

Ans:

3 दुसऱ्या राज्याभिषेकाची कारणे स्पष्ट करा.

Ans:

4 सन १७०० सालच्या सातारच्या वेढ्याविषयी माहिती लिहा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

२०

1 अफजलखान वधाबद्दल सविस्तर माहिती लिहा.

Ans:

2 छ. शिवाजी महाराजांच्या कर्नाटक मोहिमेची माहिती द्या.

Ans:
